

ZAKON O JAVNIM OKUPLJANJIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Pravo na slobodu javnog okupljanja ostvaruje se na način propisan ovim zakonom.

Član 2

Javna okupljanja, u smislu ovog zakona, su:

- 1) mirna okupljanja i javni protesti,
- 2) javne priredbe;
- 3) druga okupljanja.

Član 3

Pod mirnim okupljanjem i javnim protestom (u daljem tekstu: mirna okupljanja) podrazumijeva se svako organizovano okupljanje više od 20 građana koje se održava na javnom mjestu radi izražavanja političkih, socijalnih i drugih uvjerenja i interesa.

Pod javnim priredbama podrazumijevaju se okupljanja koja se organizuju radi ostvarivanja prihoda u okviru registrovane privredne djelatnosti koja, s obzirom na očekivani broj učesnika ili karakter priredbe, zahtijevaju preduzimanje posebnih mjera obezbjeđenja.

Pod drugim oblicima okupljanja podrazumijevaju se okupljanja čija je svrha ostvarivanje državnih, tradicionalnih, humanitarnih, sportskih, kulturno-umjetničkih i drugih interesa.

Član 4

Sloboda zbora i drugog okupljanja građana može se privremeno ograničiti radi zaštite prava drugih ljudi, javnog poretka i bezbjednosti, javnog morala, životne sredine i zdravlja ljudi.

Sloboda govora i istupanja na javnom okupljanju je ograničena zabranom svakog pozivanja i podsticanja na upotrebu nasilja, na nacionalnu, rasnu, vjersku i drugu mržnju ili netrpeljivost.

II. MIRNA OKUPLJANJA

Član 5

Organizator mirnog okupljanja je pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: organizator) koje, u skladu sa ovim zakonom, organizuje, održava i vrši nadzor nad održavanjem mirnog okupljanja.

Mirno okupljanje iz stava 1 ovog člana može da organizuje i grupa građana, odnosno više pravnih lica.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, organizator je dužan da odredi zastupnika.

Član 6

Organizator, odnosno njegov zastupnik, je dužan da podnese prijavu za održavanje mirnog okupljanja (u daljem tekstu: prijava), u slučajevima kada je to ovim zakonom određeno.

Prijavu iz stava 1 ovog člana organizator je dužan da podnese najkasnije pet dana prije vremena za koje je mirno okupljanje zakazano.

Prijava se podnosi organu uprave nadležnom za policijske poslove (u daljem tekstu: nadležni organ).

Član 7

Prijava iz člana 6 stav 1 ovog zakona sadrži:

- 1) podatke o cilju održavanja;
- 2) mjesto, dan i vrijeme održavanja;
- 3) podatke o organizatoru ili njegovom zastupniku;
- 4) lične podatke rukovodioca mirnog okupljanja;
- 5) broj redara;
- 6) procjenu o broju učesnika.

Član 8

Izuzetno od odredbi člana 6 ovog zakona, ne prijavljuju se: sastanci, tribine, okrugli stolovi ili okupljanja registrovanih političkih partija, sindikalnih i drugih organizacija koji se održavaju u zatvorenim prostorijama.

Član 9

Mirno okupljanje može da se održi na svakom za to prikladnom prostoru.

Član 10

Izuzetno od člana 9 ovog zakona, mirno okupljanje ne može se održavati:

- 1) u blizini bolnica;
- 2) u blizini dječijih vrtića i osnovnih škola, dok u njima borave djeca;
- 3) u nacionalnim parkovima i zaštićenim parkovima prirode, osim mirnih okupljanja koja propagiraju zaštitu čovjekove okoline;
- 4) u blizini spomenika kulture, ako bi to dovelo do uništenja zaštićenih vrijednosti;
- 5) na auto-putevima, magistralnim, regionalnim i lokalnim putevima na način kojim se ugrožava bezbjednost saobraćaja;
- 6) na drugim mjestima, ako bi to, s obzirom na vrijeme, broj učesnika ili karakter okupljanja, moglo ozbiljno ugroziti kretanje i rad većeg broja građana.

Član 11

Nadležni organ će rješenjem zabraniti održavanje mirnog okupljanja, ako:

- 1) nije blagovremeno i uredno prijavljeno;
- 2) je prijavljeno na prostorima na kojima se, u skladu sa ovim zakonom, ne može održavati;
- 3) su ciljevi usmjereni na kršenje zajemčenih sloboda i prava čovjeka ili podsticanje na upotrebu nasilja, nacionalnu, rasnu, vjersku i drugu mržnju ili netrpeljivost;

4) postoji stvarna opasnost da bi održavanjem mirnog okupljanja bila ugrožena bezbjednost ljudi i imovine ili bi došlo do narušavanja javnog reda i mira u većem obimu;

5) je to potrebno radi sprječavanja ugrožavanja zdravlja ljudi, na zahtjev organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Rješenje iz stava 1 ovog člana mora se donijeti najkasnije 48 časova prije prijavljenog početka održavanja mirnog okupljanja.

Član 12

Protiv rješenja iz člana 11 ovog zakona organizator može izjaviti žalbu.

Nadležni organ dužan je da žalbu sa spisima odmah dostavi organu državne uprave nadležnom za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Rješenje po žalbi mora se donijeti i dostaviti organizatoru najkasnije u roku od 24 časa od dana prijema žalbe.

Ukoliko Ministarstvo u utvrđenom roku ne odluči po žalbi, mirno okupljanje može da se održi.

Organizator je dužan da odmah po prijemu rješenja kojim se zabranjuje održavanje mirnog okupljanja obavijesti javnost o tome i po mogućnosti ukloni javno istaknuta obavještenja, odnosno oglase o sazivanju mirnog okupljanja.

Član 13

Organizator je dužan da obezbijedi red i mir na mirnom okupljanju.

Organizator je dužan da obezbijedi dovoljan broj redara za vršenje poslova održavanja reda i mira na mirnom okupljanju (u daljem tekstu: redarski poslovi) i preduzme odgovarajuće mjere medicinske zaštite i zaštite od požara.

Organizator može da obavljanje redarskih poslova povjeri privrednom društvu ili preduzetniku koji je registrovan za obavljanje djelatnosti zaštite lica i imovine.

Poslove održavanja javnog reda i mira na prostoru koji se neposredno nalazi uz mjesto održavanja mirnog okupljanja vrše ovlašćena službena lica nadležnog organa (u daljem tekstu: policijski službenici).

Član 14

Policijski službenici su dužni da spriječe ometanje ili onemogućavanje održavanja mirnog okupljanja, koje se održava u skladu sa odredbama ovog zakona i pri tome mogu upotrebljavati tehnička sredstva i sredstva zaštite.

Član 15

Organizator je dužan da preduzme sve potrebne mjere da učesnici mirnog okupljanja ne budu naoružani i da ne nanose štetu.

Organizator je dužan da omogući nesmetan prolazak vozilima: policije, hitne pomoći i vatrogasnim vozilima.

Član 16

Učesnicima mirnog okupljanja je zabranjeno nošenje predmeta pogodnih za nanošenje povreda i alkoholnih pića.

Učesnicima mirnog okupljanja je zabranjeno nošenje uniforme, djelova uniforme, odjeće ili drugih obilježja kojima se poziva ili podstiče na oružane sukobe ili upotrebu nasilja, nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili druge oblike netrpeljivosti.

Član 17

Redar je lice koje je određeno od strane organizatora da vrši redarske poslove na mirnom okupljanju.

Redar je dužan da za vrijeme vršenja redarskih poslova štiti učesnike mirnog okupljanja i imovinu koja se nalazi na prostoru na kojem se održava mirno okupljanje.

Redar je dužan da zadrži i odmah preda policijskom službeniku učesnika mirnog okupljanja, ako nosi oružje ili predmete pogodne za nanošenje povreda.

Redar je ovlašćen da za vrijeme vršenja redarskih poslova:

- 1) izvrši pregled lica koje ulazi u prostor na kojem se održava mirno okupljanje i, u skladu sa nalogom organizatora, privremeno oduzme predmete pogodne za nanošenje povreda;
- 2) zabrani ulazak u prostor iz tačke 1 ovog člana licu za koje procjeni da je u alkoholisanom stanju ili koje može da ometa mirno okupljanje;
- 3) usmjerava kretanje učesnika mirnog okupljanja;
- 4) odstrani lice koje narušava red i mir;
- 5) zadrži lice koja teže narušava red i mir i odmah ga preda policijskom službeniku.

Član 18

Redar je dužan da za vrijeme obavljanja redarskih poslova na rukavu nosi vidljivu oznaku s natpisom: "Redar".

Redar ne smije da nosi predmete pogodne za nanošenje povreda, uniformu, odjeću, odnosno obilježja iz člana 16 stav 2 ovog zakona.

Član 19

Organizator je dužan da odredi rukovodioca mirnog okupljanja.

Rukovodilac mirnog okupljanja je lice koje vrši nadzor nad održavanjem mirnog okupljanja i usmjerava rad redara.

Rukovodilac mirnog okupljanja je dužan da preduzme potrebne mjere radi obezbjeđenja reda i mira na mirnom okupljanju.

Rukovodilac mirnog okupljanja je dužan da prekine mirno okupljanje, ako nastupi stvarna opasnost za bezbjednost učesnika mirnog okupljanja i imovinu.

Rukovodilac mirnog okupljanja može da nastavi prekinuto mirno okupljanje, ako je u međuvremenu uspostavljen javni red i mir.

Član 20

Policijski službenici su ovlašćeni da prekinu i zabrane mirno okupljanje, ako:

- 1) njegovo održavanje nije prijavljeno ili je zabranjeno;
- 2) se održava izvan mjesta navedenog u prijavi;
- 3) se učesnici pozivaju ili podstiču na oružane sukobe, nacionalnu, rasnu, vjersku i drugu mržnju ili netrpeljivost;
- 4) redari ne mogu održati red i mir;

5) nastupi stvarna ili direktna opasnost od nasilja ili drugih oblika narušavanja javnog reda i mira u većem obimu.

Član 21

Policijski službenik će naredbu o prekidu i zabrani mirnog okupljanja iz člana 20 ovog zakona saopštiti rukovodiocu mirnog okupljanja.

Rukovodilac mirnog okupljanja je dužan da učesnicima mirnog okupljanja saopšti da je mirno okupljanje prekinuto i zabranjeno i da se mirno razidu.

Ako rukovodilac mirnog okupljanja, odnosno učesnici javnog okupljanja ne postupe u skladu sa naredbom iz stava 1 ovog člana, policijski službenici su dužni da preduzmu potrebne i nužne mjere za razilaženje učesnika mirnog okupljanja.

III. JAVNE PRIREDBE

Član 22

Javne priredbe mogu da se organizuju na otvorenom ili zatvorenom prostoru namijenjenom ili prikladnom za njihovo održavanje.

Član 23

Organizator javne priredbe je pravno ili fizičko lice koje, u skladu sa ovim zakonom, priređuje priredbu.

Član 24

Organizator javne priredbe je dužan da podnese prijavu za održavanje javne priredbe.

Javna priredba se prijavljuje najkasnije sedam dana prije početka održavanja.

Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se nadležnom organu.

Prijava za održavanje javne priredbe sadrži:

1) ime i prezime, jedinstveni matični broj građanina, odnosno naziv i sjedište organizatora, lične podatke odgovornog lica;

2) podatke o rukovodiocu javne priredbe, organizaciji redarske službe i broju redara; cilj, mjesto, dan i vrijeme održavanja;

3) mjere za obezbjeđenje reda i mira;

4) procjenu broja učesnika.

Ako se priredba održava na javnim i saobraćajnim površinama, zbog čega bi bio obustavljen saobraćaj na važnim putnim pravcima ili bi u većoj mjeri bio ugrožen ili ometen saobraćaj na putu, organizator je dužan da, pored podataka iz stava 4 ovog člana, priloži i odobrenje izdato od strane nadležnog organa u skladu sa zakonom.

Član 25

Nadležni organ će, na osnovu podataka iz prijave i drugih okolnosti, procijeniti da li su ispunjeni uslovi za bezbjedno održavanje javne priredbe.

Nadležni organ će, na osnovu procjene iz stava 1 ovog člana, naložiti organizatoru da preduzme dodatne mjere obezbjeđenja, u roku koji ne može biti kraći od 24 časa.

Ako organizator ne preduzme mjere iz stava 2 ovog člana, a njihovo nesprovođenje bi moglo dovesti do stvarne ili direktne opasnosti za učesnike javne priredbe ili narušavanja javnog reda u većem obimu, nadležni organ će zabraniti održavanje javne priredbe.

Član 26

Nadležni organ će rješenjem zabraniti održavanje javne priredbe, ako:

- 1) nije blagovremeno i uredno prijavljena;
- 2) organizator ne sprovede mjere iz člana 25 stav 2 ovog zakona;
- 3) je prijavljena na prostoru koji nije namijenjen ili prikladan za održavanje javne priredbe;
- 4) postoji stvarna opasnost da bi održavanjem javne priredbe bio ugrožen javni poredak i bezbjednost, narušen javni red i mir u većem obimu, javni moral, životna sredina i zdravlje ljudi.

Rješenje iz stava 1 ovog člana se mora donijeti najkasnije 48 časova prije početka održavanja javne priredbe.

Član 27

Organizator javne priredbe, koja je sportskog, kulturnog ili zabavnog karaktera, je dužan da snosi troškove proistekle iz mjera obezbjeđenja koje nadležni organ preduzima radi obezbjeđenja javnog reda i mira van redovnog vršenja policijskih poslova.

Ugovorom, koji se zaključuje najkasnije 48 časova prije početka javne priredbe, utvrđuje se visina troškova iz stava 1 ovog člana.

Član 28

Organizator odgovara za štetu počinjenu od strane učesnika javne priredbe na objektima ili prostorima iz člana 22 ovog zakona, shodno načelu objektivne odgovornosti.

Član 29

Odredbe čl. 12-21 ovog zakona shodno se primjenjuju i na javne priredbe.

IV. DRUGI OBLICI OKUPLJANJA

Član 30

Drugi oblici okupljanja se ne prijavljuju.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organizator je dužan da prijavi i druge oblike, ako karakter ili očekivani broj učesnika okupljanja nalaže da se preduzmu posebne mjere obezbjeđenja, van redovnog vršenja policijskih poslova.

Prijava okupljanja iz stava 2 ovog člana podnosi se najkasnije 48 časova prije održavanja okupljanja.

Prijava se podnosi nadležnom organu.

Prijava sadrži podatke iz člana 7 ovog zakona.

Odredba člana 27 ovog zakona shodno se primjenjuje i na okupljanja iz stava 2 ovog člana, ako im je cilj ostvarivanje finansijske koristi.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 31

Novčanom kaznom od stostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) održi okupljanje bez prijave, ako je prijavljivanje obavezno (član 6 stav 1 i član 30 stav 2);

2) održava mirno okupljanje suprotno članu 10 ovog zakona;

3) održi mirno okupljanje suprotno rješenju nadležnog organa o zabrani održavanja (član 11 stav 1);

4) ne obavijesti javnost o zabrani održavanja javnog okupljanja (član 12 stav 6);

5) ne obezbijedi red i mir na javnom okupljanju (član 13 stav 1);

6) ne obezbijedi dovoljan broj redara i ne preduzme odgovarajuće mjere medicinske zaštite i zaštite od požara (član 13 stav 2);

7) ne preduzme sve potrebne mjere da učesnici javnog okupljanja ne budu naoružani i ne nanose štetu (član 15 stav 1);

8) ne omogući nesmetan prolazak vozilima: policije, hitne pomoći i vatrogasnim vozilima (član 15 stav 2);

9) održi javnu priredbu bez prijave (član 24 stav 1);

10) održi javnu priredbu suprotno članu 25 st. 2 i 3 ovog zakona.

Novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaje iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice.

Član 32

Novčanom kaznom od petostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaje rukovodilac javnog okupljanja, ako:

1) ne preduzme potrebne mjere za obezbjeđenje reda i mira na javnom okupljanju (član 19 stav 2);

2) ne prekine javno okupljanje kada nastupi stvarna opasnost za bezbjednost učesnika javnog okupljanja i imovinu (član 19 stav 3);

3) učesnicima javnog okupljanja ne saopšti da je okupljanje prekinuto i zabranjeno i da se mirno razidu (član 21 stav 2).

Član 33

Novčanom kaznom od petostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaje redar na javnom okupljanju, ako:

1) ne preduzme mjere utvrđene članom 17 st. 2 i 3 ovog zakona;

2) postupa suprotno članu 17 stav 4 ovog zakona;

3) ne nosi vidljivu oznaku sa natpisom "Redar" (član 18 stav 1);

4) nosi predmete pogodne za nanošenje povreda, uniformu, odjeću ili druga obilježja kojima se poziva ili podstiče na oružane sukobe ili upotrebu nasilja, nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili druge oblike netrpeljivosti (član 18 stav 2).

Član 34

Novčanom kaznom od petostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaje fizičko lice, ako:

1) učestvuje u javnom okupljanju i nosi predmete pogodne za nanošenje povreda i alkoholna pića (član 16 stav 1);

2) kao učesnik javnog okupljanja nosi uniformu, djelove uniforme, odjeću ili druga obilježja kojima se poziva ili podstiče na oružane sukobe ili upotrebu nasilja, nacionalnu, rasnu i vjersku ili drugu mržnju i druge oblike netrpeljivosti (član 16 stav 2).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35

Do osnivanja nadležnog organa, u pojedinačnim upravnim stvarima, u skladu sa ovim zakonom, odlučuje nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.

Po žalbi na pojedinačne upravne akte nadležne organizacione jedinice iz stava 1 ovog člana odlučuje Ministarstvo.

Član 36

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnim skupovima ("Službeni list RCG", broj 57/92).

Član 37

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 12 stav 1 tačka 4 Ustava Republike Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Republiku.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I CILJEVI KOJI SE NJIME ŽELE POSTIĆI

Sloboda okupljanja, kao i održavanje javnih skupova u Crnoj Gori, uređeno je Zakonom o javnim skupovima ("Službeni list RCG", broj 57/92). Međutim, dosadašnja primjena zakona ukazuje na neophodnost da se sloboda javnog okupljanja uredi na način primjeren standardima međunarodnog prava.

Razlozi za donošenje ovog zakona su višestruki, a naročito značajni su:

- 1) Promovisanje slobode javnog okupljanja;
- 2) Ograničavanje javnih okupljanja u mjeri koja je nophodna demokratskom društvu radi zaštite javne i nacionalne bezbjednosti, zaštite prava i sloboda drugih, zdravlja i morala ljudi;
- 3) Normiranje jedinstvenih pravila za ponašanje organizatora i učesnika javnih okupljanja, kako bi se obezbijedio miran karakter tih okupljanja;
- 4) Implementacija instituta međunarodnog prava iz ove oblasti, posebno standarda Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, i
- 5) Usklađivanje sa Poveljom o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama ("Službeni list SiCG", br. 6/2003).

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Koncepcijski i sadržajno Zakon o javnim okupljanjima je sistematizovan u šest poglavlja, koja čine tematski zaokružene cjeline unutar sadržinski jedinstvenog akta i to:

I - Osnovne odredbe, II - Mirna okupljanja, III -Javne priredbe, IV - Drugi oblici okupljanja, V - Kaznene odredbe i VI - Prelazne i završne odredbe.

Čl. 1-4

Javna okupljanja su slobodna i zajedno sa drugim slobodama i pravima građana, kao što su sloboda zbora, sloboda govora i javnog istupanja, zajamčena su Ustavom. Kao jedno od osnovnih sloboda, javno okupljanje građana se ostvaruje na način kako je to utvrđeno zakonom (**član 1**).

U **članu 2** Predloga zakona utvrđuju se vrste javnih okupljanja i to: mirna okupljanja i javni protesti, javne priredbe i druga okupljanja.

Javnim okupljanjem građana smatra se održavanje zborova, mitinga i drugih javnih skupova koja se održavaju na apsolutno javnim mjestima na otvorenom prostoru (ulice, trgovi i dr.), u javnim prostorijama (ugostiteljske, zanatske i dr. radnje) i na drugim javnim mjestima (zemljišta ili prostorije u kojima se održavaju takmičenja, priredbe i sl.).

Za održavanje mirnog okupljanja potrebno je organizovano okupljanje više od 20 građana (**član 3 stav 1**), što predstavlja novinu u odnosu na važeći zakon, koji institut okupljanja nije uslovljavao brojem učesnika.

Odredba **člana 4** Predloga zakona je odredba načelnog karaktera kojom se onemogućava zloupotreba mirnog okupljanja i koja se u daljim odredbama detaljno razrađuje.

Čl. 5-21

U ovom poglavlju su precizno definisane obaveze organizatora mirnog okupljanja, učesnika, redara i rukovodioca mirnog okupljanja.

Organizator javnog okupljanja može biti pravno ili fizičko lice (**član 5**). Dosadašnji termin sazivač zamijenjen je terminom organizator, što je mnogo adekvatniji naziv od dosadašnjeg.

Novina u odnosu na dosadašnje zakonsko rješenje je obaveza organizatora da, u slučaju kada se kao organizator pojavljuje grupa građana, odnosno više pravnih lica, odredi zastupnika (**član 5**).

Održavanje mirnog okupljanja uslovljeno je podnošenjem prijave najkasnije sedam dana prije vremena za koje je mirno okupljanje zakazano (**član 6**), dok je taj rok u važećem zakonu tri dana. Ovakvo rješenje smatramo cjelishodnijim i sa stanovišta policijskog djelovanja kao i sa stanovišta prava organizatora okupljanja.

Odredba koja se odnosi na sadržaj prijave za održavanje mirnog okupljanja, u odnosu na važeći zakon, data je potpunije i cjelovitije. Tako je u **članu 7** Predloga zakona predviđeno da prijava pored podataka o cilju, programu, mjestu i vremenu održavanja mirnog okupljanja sadrži i: podatke o organizatoru ili njegovom zastupniku, lične podatke rukovodioca mirnog okupljanja, broja redara i procjenu o broju učesnika.

Odredbom **člana 8** Predloga zakona propisani su izuzeci od obaveze prijavljivanja mirnog okupljanja a to su: sastanci, tribine, okupljanja i sl. koja se održavaju u zatvorenim prostorijama.

Dužnosti organizatora mirnog okupljanja usmjerene su s ciljem obezbjeđenja reda i mira tokom trajanja mirnog okupljanja (**član 13 stav 1**). S tim u vezi, propisuje se obaveza organizatora da obezbijedi dovoljan broj redara i preduzme odgovarajuće mjere medicinske zaštite i zaštite od požara (**član 13 stav 2**). U odnosu na važeći zakon, Predlogom zakona se uvodi dodatna obaveza organizatora da preduzme sve potrebne mjere da učesnici mirnog okupljanja ne budu naoružani i da ne nanose štetu, kao i da omogući nesmetan prolazak vozilima: policije, hitne pomoći i vatrogasnim vozilima (**član 15**).

Obavljanje redarskih poslova, organizator može povjeriti privrednom društvu ili preduzetniku koji je registrovan za obavljanje djelatnosti zaštite lica i imovine, što predstavlja novinu u odnosu na važeći zakon (**član 13 stav 3**).

Odredbom **čl. 17 i 18** Predloga zakona propisane su dužnosti i ovlašćenja redara.

Predlogom zakona, po prvi put se uvodi institut rukovodioca mirnog okupljanja sa zadatkom vršenja nadzora nad održavanjem mirnog okupljanja, usmjeravanjem rada redara i preduzimanjem mjera radi obezbjeđenja reda i mira na mirnom okupljanju (**član 19 st. 1 i 2**). Ukoliko nastupi stvarna opasnost za bezbjednost učesnika mirnog okupljanja i imovinu, rukovodilac mirnog okupljanja je dužan da prekine mirno okupljanje, s mogućnošću da ga nastavi ako je u međuvremenu uspostavljen javni red i mir (**član 19 st. 3 i 4**). Kao obaveza rukovodioca mirnog okupljanja propisuje se i obaveza saopštenja o prekidu i zabrani mirnog okupljanja sa pozivom na mirno razilaženje učesnika (**član 21 stav 2**).

U cilju zaštite lične i imovinske sigurnosti građana, učesnicima javnog okupljanja je zabranjeno nošenje predmeta pogodnih za nanošenje povreda i alkoholnih pića (**član 16 stav 1**). Istom odredbom u **stavu 2**, zabranjeno je nošenje uniforme, djelova uniforme, odjeće i drugih obilježja kojima se poziva ili podstiče na oružane sukobe, upotrebu nasilja, nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili druge oblike netrpeljivosti.

Po pravilu mirno okupljanje se može održati na svakom za to prikladnom prostoru (**član 9**). Kao izuzetak od navedenog, u **članu 10** taksativno su nabrojana mjesta na kojima se mirno okupljanje ne može održavati, što predstavlja bitnu novinu u odnosu na postojeće rješenje.

Propisivanjem uslova koji obavezuju nadležni organ da zabrani održavanje mirnog okupljanja (**član 11**) ispoštovan je osnovni zahtjev da se spriječi svaki vid ugrožavanja bezbjednosti Republike i bezbjednosti njenih građana kao i kršenja zajemčenih sloboda i prava čovjeka. U tom smislu, i pored izostavljanja odredbi iz važećeg zakona koji imaju određeni ideološki prizvuk i koje predviđaju zabranu ili prekid javnog okupljanja ako je usmjeren na nasilno rušenje ustavnog poretka i narušavanje teritorijalne cjelokupnosti Crne Gore i Savezne Republike Jugoslavije, ovim predlogom su u potpunosti i u skladu sa utvrđenim demokratskim standardima obezbijedena neophodna ograničenja koja su s jedne strane u funkciji poštovanja prava građana na slobodu zбора i drugog mirnog okupljanja i s druge strane poštovanja prava drugih da tim okupljanjima ne bude ugrožena njihova bezbjednost i bezbjednost njihove imovine, zdravlje i zajemčene slobode i prava.

O zabrani održavanja mirnog okupljanja donosi se rješenje u kome se navode razlozi koji su usloveli zabranu održavanja okupljanja. Protiv rješenja je dozvoljena žalba, koju je nadležni organ dužan da zajedno sa spisima, odmah dostavi Ministarstvu. Rješenje po žalbi mora se donijeti i dostaviti organizatoru u roku od 24 časa od prijema žalbe. Ukoliko drugostepeni organ u utvrđenom roku ne odluči po žalbi, mirno okupljanje može da se održi (**član 12**).

U **članu 13 stav 4, čl. 14 i 20, članu 21 stav 1 i članu 21 stav 3** u odnosu na rješenja sadržana u postojećem zakonu na detaljan način su propisane dužnosti policijskih službenika da spriječe svaki vid ometanja ili onemogućavanja održavanja mirnog okupljanja u kojem cilju mogu upotrebljavati tehnička sredstva i sredstva zaštite. Ukoliko procijene da su ispunjeni neki od uslova koji su taksativno nabrojani u članu 20, policijski službenici su ovlašćeni da prekinu i zabrane mirno okupljanje i odluku o tome saopšte voditelju. Obaveza policijskih službenika na preduzimanju potrebnih i nužnih mjera za razilaženje uslovljena je nepostupanjem rukovodioca mirnog okupljanja, odnosno učesnika u skladu sa naredbom o prekidu i zabrani mirnog okupljanja.

Čl. 22-29

Javne priredbe kao jedan od oblika javnog okupljanja mogu da se organizuju na otvorenom ili zatvorenom prostoru namijenjenom ili prikladnom za njihovo održavanje (**član 22**). Na obaveze i ovlašćenja organizatora, redara i rukovodioca javnih priredbi javnih priredbi kao i nadležni organ, shodno se primjenjuju odredbe koje se odnose na obaveze i ovlašćenja istih kod javnih okupljanja (**član 29**).

Kao novina uvodi se obaveza organizatora da, ukoliko se priredba održava na javnim i saobraćajnim površinama zbog čega bi bio obustavljen, ugrožen ili ometen saobraćaj na putu, pored podataka koje sadrži prijava za održavanje javne priredbe, priloži odobrenje nadležnog organa u skladu sa zakonom (**član 24 stav 5**).

Na osnovu procjene o ispunjenosti uslova za bezbjedno održavanje javne priredbe, nadležni organ će organizatoru odrediti dopunski rok, koji ne može biti kraći od 24 časa, radi preduzimanja dodatnih mjera obezbjeđenja (**član 25 stav 2**). Ukoliko organizator ne preduzme dodatne mjere, a njihovo nesprovođenje bi moglo dovesti do stvarne ili direktne opasnosti za učesnike javne priredbe ili narušavanja javnog reda u većem obimu, nadležni organ će zabraniti održavanje javne priredbe (**član 25 stav 3**).

Bitnu novinu takođe predstavlja odredba **član 27** Predloga zakona kojom se propisuje obaveza organizatora javne priredbe koja je sportskog, kulturnog ili zabavnog karaktera da nadležnom organu nadoknadi troškove nastale u postupku obezbjeđenja javne priredbe, van redovnog vršenja policijskih poslova. Visina troškova utvrđuje se ugovorom koji se zaključuje najkasnije 48 časova prije početka javne priredbe. Ovakvo rješenje je u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Član 30

Odredbom **člana 30** normirani su drugi oblici okupljanja i izostavljena obaveza prijavljivanja nadležnom organu, osim ako karakter i očekivani broj učesnika okupljanja, nalaže preduzimanje posebnih mjera obezbjeđenja, van redovnog vršenja policijskih poslova.

Čl. 31-34

Kaznenim odredbama propisane su novčane kazne za prekršaje organizatora, rukovodioca javnog okupljanja, redara i učesnika javnog okupljanja.

Član 35-37

Predlogom zakona predviđeno je da, do osnivanja nadležnog organa, u pojedinačnim upravnim stvarima u skladu sa ovim zakonom, odlučuje nadležna organizaciona jedinica Ministarstva, a da po žalbi na pojedinačne upravne akte nadležne organizacione jedinice odlučuje Ministarstvo (**član 35**).

IV USAGLAŠENOST SA PRAVOM EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona usaglašen je sa članom 11 (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama koji glasi:

- "1. Svako ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, uključujući pravo da osniva sindikat i učlanjuje se u njega radi zaštite svojih interesa.
2. Za vršenje ovih prava neće se postavljati nikakva ograničenja, osim onih koja su propisana zakonom i neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti ili javne bezbjednosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih. Ovim se članom ne sprečava zakonito ograničavanje vršenja ovih prava pripadnicima oružanih snaga, policije ili državne uprave".

V PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA IZ BUDŽETA
REPUBLIKE CRNE GORE ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna posebna finansijska sredstva Budžeta Republike Crne Gore.